

Raport de evaluare nr. 44 din 17 iulie 2026
cu privire la Grigore POTORAN, adjunct interimar al Procurorului-Şef al Procuraturii
mun. Chişinău,
subiect al evaluării în temeiul Legii nr. 252/2023 în calitate de procuror în cadrul
Procuraturii Anticorupţie

Completul de evaluare B („Completul”) al Comisiei de evaluare a procurorilor („Comisia”), instituită prin Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor şi procurorilor şi modificarea unor acte normative („Legea nr. 252/2023”), exercitându-şi atribuţiile prevăzute de aceeaşi Lege, a deliberat la data de 3 iulie 2026 şi a aprobat prezentul raport la data de 17 iulie 2026.

Membrii care au participat la aprobarea raportului de evaluare au fost:

Virginia MORARU – preşedinte al Completului
Cornel LEBEDINSCHI
Irmantas MIKELIONIS

În baza activităţii de colectare şi cercetare a informaţiilor, precum şi a deliberărilor ulterioare, Completul B a întocmit următorul raport de evaluare.

I. Introducere

1. Prezentul raport vizează subiectul evaluării Grigore POTORAN, adjunct interimar al Procurorului-Şef al Procuraturii mun. Chişinău.
2. Completul a evaluat subiectul evaluării („subiectul”) în conformitate cu procedura şi criteriile reglementate de Legea nr. 252/2023, precum şi cu Regulamentul de organizare şi funcţionare a Comisiei de evaluare a procurorilor („Regulamentul Comisiei”), aprobat de Comisie în temeiul art. 5 alin. (4) din Legea nr. 252/2023.
3. Completul, în unanimitate a conchis că Grigore POTORAN corespunde criteriilor de integritate etică şi financiară prevăzute de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Grigore POTORAN („subiectul”) a fost numit în funcţia de procuror în cadrul Procuraturii raionului Şoldăneşti la 19 iulie 2011. La 25 februarie 2013, a fost transferat la Procuratura sectorului Centru a mun. Chişinău. În perioada 2 septembrie 2019 – 6 septembrie 2020, subiectul a fost delegat la Procuratura Anticorupţie. La 7 septembrie 2020, a fost numit în

funcția de procuror în cadrul Procuraturii Anticorupție. Din 18 mai 2026, ocupă funcția de Procurorul-Şef al Procuraturii mun. Chişinău.

III. Criteriile de evaluare

5. În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.
6. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia a stabilit că:
 - a) în ultimii 5 ani, subiectul a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă subiectul a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.
 - b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.
7. Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că se consideră că subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:
 - a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;
 - b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.
8. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL¹. Astfel, pragul de 20 de salarii medii pe economie este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii pe economie este de 58.500 MDL.
9. Art. 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 permite Comisiei să verifice, în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii subiectului.
10. Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3) din prezentul articol, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile, veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr.

¹ Hotărârea Guvernului nr. 936/2022 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023.

133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

11. Art. 11 alin. (6) din Legea nr. 252/2023 prevede că, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la art. 11 alin. (2) și (3), se ține cont de prevederile legale existente la momentul săvârșirii faptelor respective. Actele sau constatările altor entități cu competențe în domeniile respective nu au valoare prestabilită pentru Comisie. Constatările din hotărârile judecătorești irevocabile se iau în considerare în mod obligatoriu de către Comisie, cu excepția hotărârilor pe care Comisia le consideră arbitrare sau vădit nerezonabile. Comisia se poate pronunța doar asupra încălcărilor regulilor de etică și conduită profesională, fără a se pronunța asupra legalității hotărârilor respective.
12. În aplicarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare expresia însoțitoare „determinată de faptul că”. Această expresie sugerează că Comisia trebuie să identifice ca „fapt” că a avut loc conduita specificată.
13. Referitor la standardul „dubiilor serioase” în contextul exercițiului de vetting, Curtea Constituțională a menționat, cu referire la hotărârile sale anterioare, că definirea standardelor de probă implică inevitabil utilizarea unor texte flexibile. De asemenea, Curtea a relevat că Consiliul Superior al Procurorilor poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntreținerea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, §§ 99, 101).
14. Comisia reține că Comisia de la Veneția a subliniat faptul că, într-un „sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli, pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de a evalua negativ titularul unei funcții actuale trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale” (Opinia nr. 1064/2021 din 20 iunie 2022, CDL-AD(2022)011-e, pct. 10; Opinia comună din 14 martie 2023, CDL-AD(2023)005, pct. 69).
15. Inversarea sarcinii probei către subiect, odată ce organul de evaluare a identificat probleme de integritate, a fost considerată acceptabilă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului („CtEDO”), chiar și în cazul evaluării judecătorilor în funcție, care își pot pierde funcția sau pot fi sancționați ca urmare a evaluării. În cauza *Xhoxhaj c. Albaniei*, nr. 15227/19, 31 mai 2021, § 352, Curtea a notat că „nu este în sine arbitrar, în sensul laturii ‘civile’ a articolului 6 § 1 din Convenție, ca sarcina probei să treacă către reclamant în cadrul procedurii de verificare a integrității, după ce Comisia Independentă de Calificare (CIC) a făcut publice concluziile preliminare rezultate în urma anchetei și a oferit acces la probele din dosar” (confirmat pentru evaluarea procurorilor în cauza *Sevdari c. Albaniei*,

nr. 40662/19, 13 decembrie 2022, § 130).

16. Odată ce Comisia constată existența unor dubii justificate, bazate pe fapte concrete care ar putea duce la nepromovarea evaluării, subiectului i se va oferi posibilitatea de a se opune acestor constatări și de a prezenta argumente în apărarea sa, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate pe parcursul procedurii, Comisia va emite o soluție.

IV. Procedura de evaluare

17. Grigore POTORAN a fost inclus pe lista subiecților remisă în adresa Comisiei de către Consiliul Superior al Procurorilor („CSP”) la data de 23 mai 2024, în vederea evaluării, în conformitate cu art. 12 alin. (1) din Legea nr. 252/2023.
18. Subiectul a fost evaluat în temeiul dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. e) și alin. (3) din Legea nr. 252/2023.
19. La data de 24 mai 2024, Comisia a notificat subiectul cu privire la inițierea procedurii de evaluare și i-a solicitat completarea și transmiterea declarației de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani („declarația pentru ultimii cinci ani”), care include lista persoanelor apropiate ce activează în sistemul judiciar, al procuraturii sau în serviciul public, precum și a unui chestionar cu privire la integritatea etică, în termen de 20 de zile, conform art. 25 alin. (3) din Regulamentul Comisiei, în concordanță cu art. 12 alin. (4) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a transmis declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul cu privire la integritatea etică, completate, în termenul stabilit, la data de 7 iunie 2024. Din cauza omiterii de către subiect a anumitor persoane apropiate din declarația sa inițială pentru ultimii cinci ani, acesta a completat și a transmis repetat declarația la 11 iunie 2024.
20. Conform art. 15 alin. (2) din Legea nr. 252/2023 și art. 17 din Regulamentul Comisiei, prezentul dosar de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului B.
21. La data de 16 august 2024, Comisia a notificat subiectul prin e-mail că dosarul său de evaluare a fost repartizat în mod aleatoriu Completului B, având ca membri pe Virginia MORARU (președinte al Completului), Cornel LEBEDINSCHI și Irmantas MIKELIONIS. Subiectul a fost informat că poate solicita, în scris și în cel mai scurt timp posibil, recuzarea membrilor de la evaluarea dosarului său. El nu a transmis nici o cerere de recuzare.
22. Deoarece legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Completul a evaluat conformitatea cu aceste criterii pentru ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea criteriilor financiare a inclus perioadele 2012–2023 (*avere nejustificată*) și 2014–2023 (*iregularități fiscale*). Perioada de evaluare pentru criteriul de integritate etică acoperă ultimii 5 sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.

23. În ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectul a fost obligat să depună declarații atât în temeiul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale („Legea nr. 133/2016”), cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere („Legea nr. 1264/2002”).
24. În cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din numeroase surse. Aceste surse au inclus, în general, Procuratura Generală, procuraturile specializate, CSP, Autoritatea Națională de Integritate („ANI”), Centrul Național Anticorupție („CNA”), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor („SPCSB”), Ministerul Afacerilor Interne („MAI”), Serviciul Vamal („SV”), Serviciul Fiscal de Stat („SFS”), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră („IGPF”), Casa Națională de Asigurări Sociale („CNAS”), Agenția Servicii Publice („ASP”), Agentul Guvernamental din cadrul Ministerului Justiției, bănci, instituții financiare etc. De asemenea, au fost solicitate și, acolo unde a fost cazul obținute, informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație. Toate informațiile primite au fost atent verificate din punct de vedere al exactității și relevanței.
25. În măsura în care în declarația pentru ultimii cinci ani și în chestionarul privind integritatea etică ale subiectului, precum și în informațiile acumulate, au fost identificate aspecte care prezentau neclarități, acestea au fost abordate prin întrebările scrise adresate subiectului.
26. La data de 9 februarie 2026, Completul a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 23 februarie 2026 pentru a clarifica anumite aspecte („prima rundă de întrebări”). La 20 februarie 2026, subiectul a solicitat timp suplimentar pentru a-și completa răspunsurile, fără a specifica durata prelungirii solicitate. Comisia a acordat o prelungire până la 26 februarie 2026. Subiectul a depus răspunsurile și documentele confirmative în termenul prelungit, la 26 februarie 2026.
27. La 6 aprilie 2026, Comisia a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la 15 aprilie 2026 pentru a clarifica anumite aspecte („a doua rundă de întrebări scrise”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 15 aprilie 2026.
28. La 2 iunie 2026, Comisia a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la 9 iunie 2026 pentru a clarifica anumite aspecte („a treia rundă de întrebări scrise”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit, la 9 iunie 2026.
29. La 18 iunie 2026, Comisia a notificat subiectul că nu a identificat aspecte care să genereze dubii cu privire la corespunderea de către subiect cu criteriile de integritate și l-a invitat pe acesta să participe la o audiere publică la 30 iunie 2026, în temeiul art. 16 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. De asemenea, subiectul a fost informat cu privire la drepturile sale în temeiul art. 16 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 și că poate solicita acces la materialele de evaluare.

30. Subiectul nu a solicitat acces la materialele de evaluare și, prin urmare, acestea nu i-au fost furnizate.
31. La 26 iunie 2026, completul B a notificat subiectului că audierea a fost reprogramată pentru 3 iulie 2026. Subiectul a acceptat noua dată.
32. La 26 iunie 2026, subiectul a participat la o audiere publică în fața Completului. În cadrul ședinței, subiectul a reafirmat exactitatea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul cu privire la integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile pe care le furnizase anterior la solicitările de informații ale Completului.

V. Analiza

33. În această secțiune sunt prezentate faptele relevante și temeiurile care au stat la baza concluziei Completului.
34. Pe baza informațiilor acumulate, Completul a analizat și, acolo unde a fost necesar, a solicitat clarificări suplimentare de la subiect cu privire la următoarele aspecte:
- *Donații primite în perioada de evaluare.*
 - *Nedeclararea și neplata impozitului pe creștere de capital rezultat din vânzarea unui loc de parcare.*
 - *Declararea necorespunzătoare a datorilor.*
35. Aceste aspecte au fost atenuate înainte de audiere.

Aspecte care au generat anumite dubii pe parcursul evaluării, dar care fie au fost atenuate, fie nu conduc la nepromovare în condițiile Legii nr. 252/2023:

Aspectul 1: Donații primite în perioada de evaluare

36. Conform declarațiilor anuale ale subiectului depuse la CNI și ANI, în perioada evaluată, familia sa a primit donații în valoare de 752.585 MDL în 2013, 35.000 MDL în 2014, 27.000 MDL în 2015, 32.000 MDL în 2016, 31.000 MDL în 2017, 42.000 MDL în 2018, 90.000 MDL în 2019, 166.000 MDL în 2020, 103.463 MDL în 2021, 141.847 MDL în 2022 și 78.500 MDL în 2023. Sumele respective au fost reflectate, în majoritatea cazurilor, și în declarațiile anuale depuse de soția subiectului.
37. În răspunsurile sale la întrebările Completului, subiectul a atribuit donațiile declarate mai multor surse: cadouri bănești primite la nunta sa și la botezul fiului său, sprijin financiar oferit de tatăl său, cadouri oferite soției sale de către fratele acesteia și cadouri bănești primite de membrii familiei cu ocazia zilelor lor de naștere.
38. În R1-Î12, subiectul a declarat că a primit cadouri de nuntă în valoare netă de 45.000 EUR, echivalentul a aproximativ 752.585 MDL, la nunta sa din 7 septembrie 2013. Potrivit

subiectului, nunta a avut loc la restaurantul „C.” din Chișinău și la aceasta au participat aproximativ 260 – 270 de invitați.

39. Subiectul a identificat 25 de invitați, în principal membri ai familiei, rude apropiate și prieteni, care au oferit cadouri în valoare totală de 16.800 EUR. El a declarat că nu-și mai amintește sumele oferite individual de ceilalți invitați, dar că darurile în bani au variat în general între 200 EUR și 350 EUR per cuplu.
40. În R2-Î5, subiectul a furnizat detalii suplimentare privind numărul de invitați. El a explicat că fuseseră aranjate 18 mese, cu aproximativ 12 – 16 invitați la fiecare masă. O masă separată a găzduit aproximativ zece membri apropiați ai familiei care nu erau incluși pe lista invitaților, în timp ce nașii erau așezați la masa mirelui și a miresei și, de asemenea, nu erau incluși pe acea listă.
41. Subiectul a prezentat și fotografii de la nuntă. Fotografiile și informațiile privind organizarea meselor au susținut explicația sa conform căreia la eveniment au participat un număr considerabil de persoane. Informațiile disponibile publicului privind locația au indicat că aceasta avea o capacitate de aproximativ 200-350 de persoane, ceea ce era compatibil cu amploarea evenimentului descrisă de subiect.
42. Completul observă că suma exactă primită la nuntă nu poate fi reconstituită independent. Subiectul nu a furnizat o listă completă a invitaților sau evidențe întocmite la momentul respectiv cu privire la cadourile primite, iar sumele atribuite majorității invitaților s-au bazat pe estimări furnizate la mai mult de zece ani după eveniment.
43. Cu toate acestea, existența și amploarea nunții au fost demonstrate suficient. Suma declarată nu a fost în mod vădit incompatibilă cu numărul de invitați, cu suma de 16.800 EUR atribuită donatorilor identificați și cu intervalul general al valorii cadourilor indicat de subiect. Prin urmare, Completul nu a identificat motive suficiente pentru a exclude donațiile de nuntă din fluxul financiar de intrare al gospodăriei.
44. În R1-Î13, subiectul a declarat că familia sa a primit 38.000 MDL în urma botezului fiului său, pe 5 septembrie 2020. El a explicat că evenimentul a avut loc într-un foisor din afara Chișinăului și că la acesta au participat aproximativ 23 de adulți.
45. Potrivit subiectului, șapte dintre participanți erau rude apropiate, în timp ce ceilalți invitați erau membri ai opt familii de persoane apropiate, reprezentând, în total, 11 cupluri și o persoană singură. Subiectul a identificat rudele apropiate, dar nu a putut identifica toți ceilalți invitați și nici specifica suma oferită de fiecare dintre ei. El a declarat că darurile au variat, în general, între 200 EUR și 400 EUR per cuplu.
46. Completul notează că probele privind cadourile de botez au fost limitate. Subiectul nu a furnizat o listă completă a participanților, declarații ale presupușilor donatori sau alte probe întocmite la momentul respectiv privind sumele primite.

47. Cu toate acestea, suma declarată de 38.000 MDL nu a fost disproporționată în raport cu numărul de invitați indicat de subiect. De asemenea, a fost sub suma care ar rezulta din aplicarea chiar și a limitei inferioare a intervalului indicat de acesta la numărul de cupluri despre care a afirmat că au participat. Deși suma exactă nu a putut fi verificată, Completul nu a identificat motive suficiente pentru a o considera improbabilă.
48. În R1-Î14, subiectul a declarat că tatăl său a oferit familiei sale 75.000 MDL în 2020, 40.000 MDL în 2021, 60.000 MDL în 2022 și 30.000 MDL în 2023. Potrivit subiectului, sumele au fost furnizate în numerar, uneori în mai multe rate, din economiile acumulate de tatăl său de-a lungul timpului.
49. Subiectul a explicat că economiile tatălui său includeau sprijin financiar primit de la finul său, V.R., care locuia în Federația Rusă. Informațiile obținute de la B.C. „V.” S.A. au confirmat că, în 2013, tatăl subiectului a primit transferuri în valoare totală de 1.450.000 RUB, echivalentul a aproximativ 560.700 MDL, iar în 2014, transferuri în valoare totală de 555.000 RUB, echivalentul a aproximativ 214.545 MDL. Transferurile au fost efectuate de V.R. sau, în unele cazuri, prin intermediul fiicei lui V.R.
50. În același timp, informațiile obținute de la băncile moldovenești nu au confirmat faptul că părinții subiectului ar fi primit transferuri internaționale prin intermediul serviciilor de remitențe rapide între 2000 și 2011.
51. În R2-Î18, subiectul a declarat că nu deține documente care să confirme sprijinul financiar despre care se presupune că l-ar fi primit tatăl său în acea perioadă anterioară. El a explicat că unele fonduri au fost aduse în Republica Moldova de către șoferi care călătoreau din Federația Rusă și că nu au fost întocmite declarații scrise, confirmări sau chitanțe.
52. Prin urmare, Completul nu a putut verifica afirmația subiectului cu privire la fondurile despre care se presupune că le-a primit tatăl său înainte de 2012. Cu toate acestea, informațiile bancare pentru 2013 și 2014 au demonstrat în mod obiectiv că tatăl subiectului a primit resurse financiare substanțiale.
53. Sprijinul total acordat familiei subiectului între 2020 și 2023 s-a ridicat la 205.000 MDL, substanțial mai puțin decât transferurile confirmate pentru 2013 și 2014. Cu toate acestea, Completul observă că donațiile ar fi fost efectuate la șase până la zece ani după transferurile confirmate și că subiectul nu a furnizat informații care să permită o analiză completă a veniturilor, cheltuielilor sau economiilor tatălui său în perioada intermediară.
54. Această trecere a timpului a redus valoarea probatorie a transferurilor confirmate ca dovadă a capacității financiare a tatălui la data fiecărei donații. Cu toate acestea, nu au existat dovezi care să demonstreze că fondurile confirmate fuseseră epuizate sau că tatăl nu avea capacitatea de a acorda sumele declarate de subiect.
55. Având în vedere relația de familie strânsă, sumele implicate și transferurile substanțiale confirmate obiectiv pe numele donatorului, Completul a considerat că dubiile privind capacitatea financiară a tatălui au fost atenuate suficient.

56. În R1-Î15, subiectul a declarat că soția sa a primit 500 EUR în 2021 și 1.500 EUR în 2022 de la fratele acesteia, M.A. Subiectul a explicat că prima sumă provenea din salariul obținut de M.A. în Belgia, unde acesta lucra din aproximativ 2018. În susținerea acestei explicații, subiectul a depus o copie a contractului individual de muncă al lui M.A.
57. Potrivit subiectului, suma de 1.500 EUR provenea din economiile acumulate în urma nunții lui M.A. din 2022. Deși sursa exactă a acestei sume nu a fost verificată independent, donațiile au fost relativ modeste. Având în vedere dovezile privind angajarea lui M.A. în străinătate, Completul nu a identificat motive suficiente pentru a pune la îndoială capacitatea sa de a acorda aceste sume.
58. Familia subiectului a declarat, de asemenea, cadouri bănești recurente despre care se presupune că au fost primite cu ocazia zilelor de naștere ale subiectului, soției sale și copiilor acestora. Acestea au totalizat 501.500 MDL între 2014 și 2023, fiind constituite din 35.000 MDL în 2014, 27.000 MDL în 2015, 32.000 MDL în 2016, 31.000 MDL în 2017, 42.000 MDL în 2018, 90.000 MDL în 2019, 91.000 MDL în 2020, 53.000 MDL în 2021, 52.000 MDL în 2022 și 48.500 MDL în 2023.
59. În R1-Î16, subiectul a declarat că darurile au fost oferite de membri ai familiei, rude apropiate și prieteni invitați la sărbătorile de ziua de naștere în familie. El a identificat mai multe persoane aparținând cercului apropiat al familiei, inclusiv tatăl său, socrii, sora, cumnatul și mătușa sa.
60. Cu toate acestea, subiectul nu a putut indica, pentru fiecare an, care anume persoane au oferit cadouri sau sumele oferite de fiecare donator. Nu a prezentat declarații de la presupușii donatori sau alte dovezi care să permită Completului să reconstituie sumele primite în fiecare an. Subiectul a explicat că o parte semnificativă a cadourilor a fost adăugată la economiile gospodăriei familiei.
61. În R1-Î16, subiectul a declarat, de asemenea, că, atunci când participa la evenimente organizate de rude sau prieteni, oferea mai degrabă cadouri simbolice, decât cadouri bănești. În R2-Î7, el a explicat că nici el, nici soția sa nu au ținut evidența nunților, botezurilor sau a altor evenimente la care au participat în perioada evaluată. El a recunoscut că au oferit ocazional cadouri în numerar, dar a susținut că sumele au fost modeste.
62. Completul a considerat că nu se putea aștepta în mod rezonabil ca subiectul să păstreze evidențe detaliate ale fiecărui cadou de ziua de naștere primit într-o perioadă de zece ani. Cu toate acestea, natura recurentă și valoarea cumulată a sumelor declarate necesitau o explicație suficient de specifică și credibilă.
63. Incapacitatea subiectului de a identifica donatorii și sumele pe ani, împreună cu absența unor dovezi coroboratoare, a împiedicat Completul să verifice dacă întreaga sumă de 501.500 MDL a fost primită conform declarației.
64. Completul a considerat, de asemenea, că darurile recurente primite în cadrul unui cerc familial și social ar implica în mod normal unele cheltuieli reciproce atunci când subiectul

și familia sa participau la evenimente organizate de aceleași persoane. Afirmația subiectului conform căreia familia oferea, în general, doar cadouri simbolice sau modeste nu a fost confirmată.

65. Cu toate acestea, Completul nu a putut concluziona, exclusiv pe baza practicilor sociale generale privind reciprocitatea, că valoarea cadourilor oferite de familia subiectului era neapărat egală cu valoarea cadourilor primite. De asemenea, Completul nu a putut determina valoarea vreunei cheltuieli reciproce care nu fusese deja reflectată în cheltuielile de consum ale familiei. Prin urmare, Completul nu a considerat în mod automat că efectul financiar net al cadourilor de ziua de naștere era egal cu zero.
66. Având în vedere dovezile justificative limitate, Completul a păstrat îndoieli cu privire la faptul dacă toate cadourile de ziua de naștere au fost primite în sumele declarate. Aceste îndoieli, însă, nu sunt determinante pentru rezultatul evaluării.
67. Analiza fluxului financiar arată că, chiar dacă întreaga sumă de 501.500 MDL declarată drept cadouri de ziua de naștere între 2014 și 2023 este exclusă din fluxul financiar de intrare al familiei, gospodăria subiectului nu înregistrează un sold negativ în perioada evaluată.
68. Numai în ipoteza adversă suplimentară, conform căreia sprijinul financiar primit de la tatăl subiectului este, de asemenea, exclus, calculul ar genera solduri negative de 18.947 MDL în 2018, 66.923 MDL în 2021 și 42.205 MDL în 2022. Soldul negativ cumulativ în acest scenariu s-ar ridica la 128.075 MDL.
69. Acest sold negativ cumulativ rezultat din calculul advers rămâne cu 105.925 MDL sub pragul legal de 234.000 MDL. Prin urmare, chiar dacă Completul ar ignora atât cadourile recurente de ziua de naștere, cât și sprijinul financiar atribuit tatălui subiectului, discrepanța rezultată nu ar atinge pragul stabilit de art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
70. Prin urmare, în ceea ce privește aspectul donațiilor primite în perioada de evaluare, Completul constată că subiectul corespunde criteriului integrității financiare prevăzut la art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Aspectul 2. Nedecларarea și neplata impozitului pe creșterea de capital rezultat din vânzarea unui loc de parcare

71. În perioada evaluată, subiectul deținea un loc de parcare, situat pe strada B., Chișinău. Subiectul a dobândit bunul care urma să fie construit în baza unui contract de investiții din 2 decembrie 2016, încheiat cu S.R.L. „P”.
72. Conform contractului de investiții, prețul locului de parcare era de 2.000 EUR, plătitibil până la 31 decembrie 2018. La 11 iunie 2018, subiectul a transferat 39.479 MDL către „P.” S.R.L. drept plată pentru locul de parcare.

73. În declarațiile sale anuale pentru anii 2018 – 2021, subiectul a declarat locul de parcare la o valoare de 2.000 EUR. El nu l-a declarat însă în secțiunile privind bunurile imobile din declarațiile sale anuale pentru anii 2016 și 2017.
74. În R1-Î38, subiectul a explicat că, atunci când a încheiat contractul de investiții în 2016, construcția se afla într-un stadiu incipient, iar suma de 2.000 EUR reprezenta prețul contractual real. El a declarat că fondurile utilizate pentru achiziție provin din cadourile bănești primite la nunta sa din 2013.
75. Subiectul a explicat în continuare că nu a declarat locul de parcare drept bun imobil în 2016 și 2017, deoarece, la acea vreme, încheiase doar un contract de investiții și nu efectuasе încă nicio plată. Potrivit acestuia, s-a referit în schimb la contractul de investiții în secțiunea referitoare la datorii. El a declarat că, după ce a achitat prețul integral și s-a consultat cu reprezentanții ANI, a început să declare bunul în secțiunea referitoare la bunurile imobile începând cu 2018.
76. La 26 aprilie 2022, subiectul și soția sa au vândut locul de parcare către E.A. pentru 100.000 MDL. Vânzarea a fost reflectată în declarația anuală a subiectului pentru anul 2022.
77. În R1-Î38, subiectul a explicat că vânzarea a făcut parte dintr-un aranjament menit să înlocuiască locul de parcare nr. 63 cu un alt loc de parcare în același complex rezidențial. Potrivit acestuia, soția sa era nemulțumită de locul de parcare inițial, iar administratorul companiei de construcții i-a informat că nu se poate realiza un schimb direct. Prin urmare, au fost încheiate două contracte separate de vânzare-cumpărare: unul pentru vânzarea unui loc de parcare pentru 100.000 MDL și altul pentru achiziționarea unui loc de parcare pentru 120.000 MDL. Subiectul a declarat că a adăugat 20.000 MDL la suma obținută din prima tranzacție.
78. În R2-Î9, subiectul a declarat că cumpărătorul a plătit suma de 100.000 MDL în numerar. Potrivit acestuia, aproximativ două zile mai târziu, a depus suma în contul său bancar și a transferat-o către „P.” S.R.L. ca parte a plății pentru noul loc de parcare.
79. Subiectul a recunoscut că nu a depus declarația de impozit pe venit pentru anul fiscal 2022. El a explicat în R2-Î9 că a considerat că cele două tranzacții reprezintă, în esență, un schimb de active imobile și că nu a urmărit și nici nu a obținut un câștig de capital impozabil.
80. Completul notează că explicația subiectului privind scopul economic al tranzacțiilor este susținută de cronologia acestora și de corelația strânsă dintre suma primită din vânzare, 100.000 MDL, și prețul plătit pentru locul de parcare înlocuitor, 120.000 MDL. Prin urmare, informațiile disponibile susțin afirmația subiectului conform căreia intenția sa a fost, mai degrabă, de a înlocui un loc de parcare cu altul, decât de a obține și păstra un profit.
81. Cu toate acestea, forma juridică aleasă de părți a constatat în două tranzacții distincte de vânzare-cumpărare. Primul loc de parcare a fost vândut către E.A., în timp ce al doilea a fost achiziționat de la „P.” S.R.L. Nu a fost încheiat niciun contract de schimb.

82. Prin urmare, consecințele fiscale urmau să fie determinate prin raportare la vânzarea primului loc de parcare ca o tranzacție separată. Faptul că suma obținută a fost ulterior utilizată pentru achiziționarea unui alt bun imobil nu a eliminat creșterea de capital rezultată din prima tranzacție.
83. Conform art. 18 lit. e) din Codul fiscal, creșterea de capital constituie o sursă de venit impozabilă. Conform art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, bunurile imobile constituie active de capital. Conform art. 40 alin. (1) din același Cod, mărimea creșterii de capital provenite din vânzarea activelor de capital este egală cu diferența dintre suma încasată și baza valorică a acestor active.
84. Subiectul a primit 100.000 MDL din vânzarea locului de parcare, în timp ce costul de achiziție documentat al acestuia era de 39.479 MDL. Creșterea de capital rezultată a constituit 60.521 MDL.
85. Conform art. 40 alin. (7) din Codul fiscal, 50% din creșterea de capital recunoscută era impozabilă. Prin urmare, suma impozabilă a constituit 30.261 MDL.
86. Prin aplicarea cotei de impozit pe venit de 12% prevăzută de art. 15 lit. a) din Codul fiscal, impozitul datorat pentru tranzacție s-a ridicat la aproximativ 3.631 MDL.
87. Prin urmare, subiectul era obligat să declare creșterea de capital și să plătească impozitul pe venit corespunzător. Neîndeplinirea acestei obligații a constituit o iregularitate fiscală.
88. Completul a examinat explicația subiectului conform căreia acesta a înțeles tranzacțiile ca pe un schimb. Explicația este relevantă pentru contextul în care s-a produs omisiunea, în special pentru că veniturile din prima vânzare au fost utilizate la scurt timp după aceea pentru achiziționarea celui alt loc de parcare. Cu toate acestea, înțelegerea subiectului nu a putut modifica consecințele fiscale ale celor două contracte efectiv încheiate.
89. Completul observă, de asemenea, că subiectul este un profesionist experimentat în domeniul juridic și de la acesta se putea aștepta în mod rezonabil să distingă între un contract de schimb și două contracte separate de vânzare-cumpărare.
90. În temeiul art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 252/2023, subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de iregularități fiscale comise în ultimii zece ani, în urma cărora suma totală a impozitului neachitat depășește cinci salarii medii lunare pe economie, în cuantumul stabilit pentru anul 2023.
91. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 936/2022, salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023 a fost de 11.700 lei. Prin urmare, pragul aplicabil de cinci salarii medii lunare se ridică la 58.500 MDL.
92. Impozitul neachitat rezultat din vânzarea locului de parcare s-a ridicat la 3.631 MDL. Această sumă este cu 54.869 MDL sub pragul legal.

93. Prin urmare, deși subiectul a comis o iregularitate fiscală prin nedeclararea creșterii de capital și neplata impozitului pe venit corespunzător, suma impozitului neachitat nu depășește pragul stabilit de art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 252/2023.
94. Prin urmare, în ceea ce privește aspectul nedeclarării și neplății impozitului aferent creșterii de capital rezultate din vânzarea unui loc de parcare, Completul constată că subiectul corespunde criteriului integrității financiare în temeiul art. 11 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 252/2023.

Aspectul 3. Declararea necorespunzătoare a datoriilor.

95. Completul a examinat dacă subiectul și-a respectat obligația legală și etică de a-și declara integral și cu exactitate datoriile personale.
96. În declarațiile sale anuale pentru anii 2021 și 2022, subiectul a declarat o datorie de 220.000 MDL către cumnatul său, L.V., decurgând din contractul de vânzare-cumpărare din 5 aprilie 2021. În temeiul acestui contract, subiectul a achiziționat de la L.V. un vehicul Mercedes E200D produs în 2017, suma restantă urmând să fie achitată integral până în 2024.
97. Informațiile obținute de la instituțiile financiare au arătat că, în perioada 2018 – 2023, subiectul și soția sa au contractat mai multe împrumuturi și credite, dintre care unele erau active în perioadele care se suprapuneau.
98. În special, la 21 martie 2022, subiectul a încheiat un contract de împrumut cu O.C.N. „M.” S.R.L. în sumă de 11.549 MDL. Obligația respectivă nu a fost reflectată în declarația anuală a subiectului depusă la ANI la 22 martie 2022 sau în declarațiile anuale ulterioare depuse la 25 martie 2022 și 23 martie 2023.
99. În temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016, subiecții declarării erau obligați să își declare datoriile personale și pe cele ale membrilor de familie, inclusiv împrumuturi și credite, în cazul în care valoarea lor cumulativă depășea zece salarii medii lunare pe economie.
100. Conform Hotărârii Guvernului nr. 458/2021, salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2022 a fost de 9.900 MDL. Prin urmare, pragul de declarare aplicabil de zece salarii medii lunare s-a ridicat la 99.000 MDL.
101. Completul observă că valoarea cumulată a datoriilor subiectului depășea deja pragul legal, deoarece acesta declarase datoria restantă de 220.000 MDL, rezultată din achiziționarea vehiculului. Prin urmare, obligația suplimentară de 11.549 MDL față de O.C.N. „M.” S.R.L. trebuia, de asemenea, să fie reflectată în declarațiile sale anuale. Faptul că valoarea acestei obligații, privită separat, era sub 99.000 MDL nu a înlăturat obligația de a o declara, deoarece art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 se referea la valoarea cumulată a datoriilor subiectului.

102. În R1-Î18, subiectul a explicat că nu a inclus anumite împrumuturi sau credite în declarațiile sale anuale, deoarece nu le considera împrumuturi convenționale. Potrivit acestuia, acestea reprezentau aranjamente de plată în rate fără dobândă utilizate pentru achiziționarea de electrocasnice din magazine specializate. De asemenea, a afirmat că nici sumele individuale, nici valoarea lor cumulată nu depășeau pragul legal și că majoritatea ratelor au fost rambursate din venituri salariale.
103. Completul nu acceptă această explicație în totalitate. Obligația legală de a declara o obligație financiară nu depinde exclusiv de calificarea personală dată de subiect raportului juridic respectiv. Obligația față de O.C.N. „M.” S.R.L. a decurs dintr-un contract de împrumut și a constituit o datorie personală în sensul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016.
104. Mai mult, poziția subiectului conform căreia sumele relevante nu depășeau cumulativ pragul legal nu a luat în considerare datoria de 220.000 MDL pe care o declarase deja. Întrucât valoarea agregată a datoriilor sale depășea 99.000 MDL, obligația suplimentară de 11.549 MDL ar fi trebuit, de asemenea, declarată.
105. Prin urmare, omisiunea a constituit o încălcare a obligației legale a subiectului de a depune declarații anuale complete și exacte privind averea și interesele personale.
106. Completul a analizat omisiunea în lumina Codului de etică al procurorilor, adoptat de Adunarea Generală a Procurorilor la 27 mai 2016. În conformitate cu art. 6.1.1, un procuror este obligat să respecte legea și să acționeze în conformitate cu principiul legalității. În conformitate cu art. 6.3.1, un procuror trebuie să dea dovadă de integritate și responsabilitate și să acționeze într-un mod care să mențină încrederea publicului în procuratură. În plus, cerința etică de transparență privind averea și obligațiile financiare implică divulgarea exactă a informațiilor care, în virtutea funcției deținute, trebuie făcute publice potrivit legii.
107. Omisiunea de către subiect de a reflecta împrumutul de la O.C.N. „M.” S.R.L. în declarațiile sale anuale a fost incompatibilă cu aceste obligații de legalitate, responsabilitate și transparență financiară.
108. În evaluarea gravității încălcării, Completul consideră că omisiunea s-a repetat în mai multe declarații anuale. Aceasta nu a vizat informații fără legătură cu regimul de declarare, ci o obligație financiară existentă care se încadra într-o categorie reglementată în mod expres de art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016. Subiectul cunoștea, de asemenea, obligația de a declara datoriile, deoarece declarase obligația substanțial mai mare de 220.000 MDL față de cumnatul său.
109. În același timp, Completul consideră că încălcarea a fost limitată ca gravitate. Datoria omisă s-a ridicat la 11.549 MDL și a fost substanțial mai mică decât datoria de 220.000 MDL pe care subiectul o declarase. Omisiunea nu a ascuns o obligație financiară substanțială și nici nu a distorsionat în mod semnificativ imaginea de ansamblu a îndatorării subiectului.

110. Completului nu i-au fost prezentate probe care să denote că fondurile aveau o sursă ilicită, că împrumutul ascundea o relație financiară necorespunzătoare sau că a generat un conflict de interese sau un avantaj legat de atribuțiile de procuror ale subiectului. Informațiile disponibile indică faptul că obligația era legată de achiziționarea de bunuri de uz casnic și a fost rambursată din veniturile legale ale familiei.
111. Prin urmare, Completul consideră că omiterea datoriei de 11.549 MDL a constituit o încălcare a cerințelor de declarare aplicabile și a obligațiilor etice corespunzătoare în temeiul Codului de etică al procurorilor.
112. Cu toate acestea, în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, doar o încălcare gravă a regulilor de etică și conduită profesională poate duce la constatarea că subiectul nu corespunde criteriului de integritate etică.
113. Având în vedere quantumul redus în speță, declararea de către subiect a unei datorii semnificativ mai mari, lipsa probelor privind o origine ilicită, un conflict de interese sau obținerea unui avantaj necuvenit, precum și efectul limitat al omisiunii asupra transparenței situației financiare generale a subiectului, Completul nu consideră încălcarea suficient de gravă în sensul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.
114. Prin urmare, în ceea ce privește aspectul declarării necorespunzătoare a datoriilor, Completul constată că subiectul corespunde criteriului integrității etice în temeiul art. 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

VI. Concluzie

115. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Completul propune ca Grigore POTORAN să promoveze evaluarea externă desfășurată conform criteriilor stabilite la art. 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicare

116. Conform art. 17 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare va fi transmis prin e-mail subiectului și CSP în termen de trei zile de la aprobarea sa, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația privind rezultatul evaluării.
117. În baza art. 17 alin. (6) din Legea nr. 252/2023, Comisia va transmite către CSP, în termen de trei zile de la aprobarea raportului de evaluare, o copie pe suport de hârtie a raportului de evaluare, împreună cu o copie electronică a dosarului de evaluare al subiectului.
118. În conformitate cu art. 17 alin. (8) din Legea nr. 252/2023, raportul de evaluare va fi publicat integral pe pagina web oficială a Comisiei, cu măsurile corespunzătoare pentru protejarea vieții private a subiectului și ale altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea termenului pentru contestarea deciziei CSP (în temeiul art. 18 alin. (3) lit. a) și c)

din Legea nr. 252/2023) sau de la data emiterii deciziei Curții Supreme de Justiție (în temeiul art. 19 alin. (5) pct. 1) și 2) lit. c) din Legea nr. 252/2023).

119. În temeiul art. 17 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, acest raport de evaluare a fost aprobat în unanimitate de către completul de evaluare la data de 17 iulie 2026 și semnat de vicepreședintele Comisiei de evaluare a procurorilor.

120. Întocmit în limbile engleză și română.

Semnătura:

Virginia MORARU
Vicepreședinte
Comisia de evaluare a procurorilor